

بیانیه گفته شده که هر کس، به قوای دولتی کمک کند، مشمول مراسم دولتی شده و هر کس که قوای اشرار را تقویت کند، تسلیم دژخیم اعدام خواهد شد. [۱۶].....: «ابلاغیه وزارت جنگ»، ایران، دوره ۴، ش ۷۳۱ (۷ ذیحجه ۱۳۳۸)، ص ۱. ادرباره عملیات اردوی دولتی، در نواحی گیلان و تصرف رشت. [۱۷].....: «ابلاغیه وزارت جنگ»، ایران، دوره ۴، ش ۷۳۲ (۸ ذیحجه ۱۳۳۸)، ص ۱. ادرباره عملیات اردوی دولتی، در نواحی گیلان و تصرف رشت. [۱۸].....: «ابلاغیه وزارت جنگ»، ایران، دوره ۴، ش ۷۳۳ (۱۳ ذیحجه ۱۳۳۸)، ص ۱. ادرباره عملیات اردوی دولتی، در نواحی گیلان و تصرف رشت. [۱۹].....: «ابلاغیه وزارت جنگ»، ایران، دوره ۴، ش ۷۳۴ (۱۴ ذیحجه ۱۳۳۸)، ص ۱. ادرباره عملیات اردوی دولتی، در نواحی گیلان و تصرف رشت. [۲۰] ابوالاحمد، عبدالحمید: «میرزا کوچک خان جنگلی و مسئله انگیزه سیاسی فرد»، یادگارنامه فخرانی، تهران، ۱۳۶۳، ش ۱، ص ۲۸۱-۳۱۳. [۲۱] اتحادیه، منصوره: «پیدایش و تحول احزاب سیاسی مشروطیت، تهران، نشر گستره، ۱۳۶۱، ش ۳۸۵، ص ۱. گزارشهای فراوانی درباب قیام استبدادی مردم گیلان و نهضت جنگل. [۲۲] احرار، احمد: «توفان در ایران»، تهران، نوین، ۱۳۵۲، ش (۲ جلد)، مصور. [حاووی مطالبی دربارۀ نهضت جنگل. [۲۳] احرار، احمد: «مردی از جنگل»، تهران، محمد علی علمی، ۱۳۳۶، ش: تهران، نوین، چاپ دوم، ۱۳۶۱، ش ۵۸۰، ص ۱. این کتاب، داستان شورانگیزی از نهضت جنگل است و نویسنده، با گزینش میرزا کوچک جنگلی به عنوان قهرمان قصه خود، کوشیده تا ماجرای این نهضت عظیم راه در قالب قصه‌ای پر هیجان، با زبانی شیوا و گیرا بیان دارد. ماجراهای داستان، با تکیه بر اسناد به جامانده و واقعیت‌های نهضت جنگل، به آن شکلی که تا امروز بیان گشته‌اند صورت و وقع یافته‌است. [۲۴].....: «اخبار جنگلی»، فوق العاده جنگل، (رمضان ۱۳۳۶)، بیانیه کمیته اتحاد اسلام گیلان، درباره برخورد جنگلی بین فدائیان گیلان و مهاجمین انگلیسی، در حوالتی امامزاده هاشم و سپاهرود. [۲۵].....: «اخبار جنگلی»، (فوق العاده روزنامه جنگل)، کسما، رمضان ۱۳۳۶، ق. نهضت جنگل، مطبوعات گیلان، اسناد و مدارک، اسناد تاریخی. [۲۶].....: «اخبار حیرت انگیز (به کوشش توان دجله راه پیش‌پست/ نشاید زبان بداندیش، بست)»، جنگل، دوره ۱، ش ۱۲ (۱۷ ذیحجه ۱۳۳۵)، ص ۴۰۱، و ش ۱۳ (۲۴ ذیحجه ۱۳۳۵)، ص ۴۰۱. اپاسخ به اتهامات وارده به هیات اتحاد اسلام، راجع به عدم اطاعت از دولت و داشتن سودای استقلال. [۲۷].....: «اخراج مسیو آلبریک و توقیف اداره پست فومن و شیلات انزلی توسط مبارزان جنگل»، اطلاعات، ۲۵ خرداد ۱۳۶۴، ش ۶، ص ۶. [۲۸] اداره کل ارشاد اسلامی: «سرود سبز سیداروان، رشت، بی تا، ۳۸، ص، نهضت جنگل، مجموعه شعر و مقاله، کتابشناسی. [۲۹].....: «ادبیات گیلکی»، جنگل، دوره ۱، ش ۱۹ (بیست و سوم صفر

[۱] آبادیان، حسین: «شیرد در جنگل تضادها»، همشهری، ۱۱ آذر ۱۳۷۲، ص ۶. [۲].....: «آتشی که خاموش نمی‌شود»، روزنامه فکر جوان، دوره ۲۷، ش ۵۹۸ (۱۰ آذر ۱۳۳۲)، ص ۱، ۴. ادرباره میرزا کوچک خان و نهضت جنگل. [۳].....: «۱۰ آذر، ۱۴ آذر، سالگرد شهادت سید حسن مدرس و میرزا کوچک خان جنگلی»، افتخارات ملی، ش ۱۹۲، ۱۹ آذر ۱۳۶۵، ص ۱، ۴. [۴] آذری، علی: «کنل محمد تقی خان پسیان، تهران، بنگاه مطبوعاتی صفی‌علاشاه، ۱۳۵۲، ص ۵۱۰». تحلیل و بررسی نهضت جنگل و شخصیت میرزا کوچک جنگلی و حیدر خان عمواغلی؛ این کتاب، از منابع مورد استفاده و معتبر نهضت جنگل، به شمار می‌رود. [۵].....: «آرامگاهی برای میرزا، این روح سرخ جنگل سبز»، جوانان امروز، ش ۳۱، ۸۵۹، ۳۱ مرداد ۱۳۶۲، ص ۷، ۶ و ۵. ادرباره زندگی و مبارزات میرزا کوچک خان جنگلی. [۶] آرزین پور، یحیی: «از صبا تا نیما»، شرکت سهامی کتابهای جیبی، چاپ چهارم، ۲۵۳۵ (۱۳۵۵ ش)، ۹۶۲ ص. ادرباره جمهوری گیلان (ص ۲۱۱-۲۱۳)، حکومت احسان الله خان (۲۱۴-۲۱۳)، پایان غائله گیلان (ص ۲۱۷-۲۱۸). [۷] آژاد، محسن: «کوچک جنگلی و فدائیان جنگل»، سایبان، دوره ۶، ش ۸۶ (۱۲ آذر ۱۳۳۶)، ص ۳۰۱. [۸].....: «آژانس جنگل»، جنگل، دوره ۱، ش ۲ (۲۶ شعبان ۱۳۳۵)، ص ۴. ادرباره امین‌الدوله، هجوم به نشت و نشاء، حمله فدائیان جنگلی علیه عوامل مهاجم. [۹] آستانه‌ای، مهدی: «نقدی از کتاب سردار جنگل»، روزنامه کیهان، تاریخ ۴ آذر ۱۳۴۴، ش. [۱۰] آشتا، فریدون: «روحانیت در نهضت»، صبح آزادگان، ۱۸ بهمن ۱۳۶۱، ص ۱۲. ایرامون مبارزات شیخ محمد خیابانی و میرزا کوچک خان جنگلی، علیه استعمار و دیکتاتوری. [۱۱] آشتا، فریدون: «میرزا کوچک خان جنگلی»، صبح آزادگان، ۱۱ آذر ۱۳۶۱، ص ۶. مبارزات میرزا کوچک خان جنگلی، علیه استعمار انگلیس و روسیه. [۱۲].....: «آن کو کوچک بزرگ»، اطلاعات، ۱۱ آذر ۱۳۷۴، ص ۶. [۱۳] آوری، پیترو: «تاریخ معاصر ایران، ترجمه محمد رفیع مهرآبادی، تهران، عطایی، ۱۳۶۳، ش ۵۸۳، ص ۵۸۳». بخش از کتاب، به تحلیل نهضت جنگل اختصاص یافته و یادیدگاه‌های، خاصی به بررسی نهضت جنگل و شخصیت میرزا کوچک خان جنگلی پرداخته است. [۱۴] آیرونساید، سرادموند: «خاطرات و سفرنامه ژنرال آیرونساید در ایران، ترجمه بهرورد فروزینی، تهران، نشر آینده، ۱۳۶۱، ش ۳۳۸، ص ۱. [حاووی اسناد و مدارک و اطلاعات مستندی درباب نهضت جنگل. [۱۵].....: «ابلاغیه»، ایران، دوره ۳، ش ۵۵۳ (۱۶ صفر ۱۳۳۸)، ص ۱. ادربلاغیه‌ای از طرف کنیل حکومت گیلان و طوآنش، درباره نهضت جنگل، در

۱۳۰۷) ص ۱۴۸. اینگراف کاراخان، به واسکوئ نیکف، فرمانده جهازات بحر خزر، در پیرامون انقلاب گیلان (۱۹۲۰ مه ۲۳).

[۴۳].....: «اسناد و نوشتجات تاریخی»، فروغ، دوره ۱، ش ۴ (فروردین ۱۳۰۷)، ص ۱۲۴، ۱۲۳. [شامل دو مکتوب است که اولی، به اعضای رتمستر کیکاوین کینکوف روسی، رئیس اتریا تهران - که از طرف حکومت وثوق الدوله، ماموریت قلع و قمع جنگلیها را یافته بود - به مرحوم کوچک جنگلی، و مکتوب دوم، جوابی است که دریافت نموده است. (ذیحجه ۱۳۳۷)].

[۴۴].....: «اسناد و نوشتجات تاریخی»، فروغ، دوره ۱، ش ۳ (اسفند ۱۳۰۶)، ص ۹۱، ۸۹. [معاهده صلح بین جنگل و قوای انگلیس، در ۱۲ اوت ۱۹۱۸ م].

[۴۵].....: اسناد و نوشتجات تاریخی، فروغ، ۱، ص ۱۲۸ [در باره میرزا کوچک خان].

[۴۶] اصغر نیا، محمد حسن: «نگاهی به زندگی و مبارزات میرزا»، اطلاعات ۱۱، آذر ۱۳۷۱، ص ۶.

[۴۷] اصغر نیا، محمد حسن: «نگاهی به زندگی و مبارزات میرزا کوچک خان جنگلی»، اطلاعات، ۱۲ آذر ۱۳۷۳، ص ۶.

[۴۸].....: «اعتذار»، جنگل، دوره ۲، ش ۱ (شوال ۱۳۳۶)، ص ۲۰۱. [در باره روزنامه جنگل و دلایل وقعه در انتشار].

[۴۹] اعظم قدسی، حسن: خاطرات من یا روشن شدن تاریخ صد ساله، تهران: ابوریحان، ۱۳۲۹، ش ۲، جلد ۱، ص ۱۴۳. [شرح وقایع مشروطه و نهضت جنگل].

[۵۰].....: «افتخار به نهضت انقلابی گیلان و سر باز شجاع و فسادناپذیر آن، دکتر حشمت»، بسوی آینده (عصر نو)، ش ۵۹۱ (۶ تیر ۱۳۳۱)، ص ۲۰۱.

[۵۱].....: «افساد قنصل انگلیسی در رشت»، جنگل، دوره ۱، ش ۱۸ (شازدهم صفر ۱۳۳۶)، ص ۴۰۱.

[۵۲] افشار، ایرج: «اسناد گرفتاری محسن خان امین الدوله در جنگل»، یادگار نامه فخرانی، زیر نظر رضا رضازاده لنگرودی، تهران، نشر نو، ۱۳۶۳، ص ۳۶۸، ۳۶۷. [اسناد، نهضت جنگل، نشأت نشا].

[۵۳] افشار، ایرج: «اوراق تازه یاب مشروطیت و نقش تقی زاده، به کوشش ایرج افشار، تهران، جاویدان، ۱۳۵۹، ش ۶۶۸، ص ۶۶۸. [کتاب، مجموعه ای است از اسناد و اوراق و مدارک مربوط به انقلاب مشروطه ایران و نقش سید محسن تقی زاده در این حوادث. در کتاب، اطلاعات گسترده ای راجع به قیام گیلانیها و حمله مجاهدان به تهران، و اختلاف نظر مجاهدان گیلان و تبریز و ارتباط میرزا کریم خان دشتی و تقی زاده (ص ۴۸۰) آمده است].

[۵۴] افشار، ایرج: «سردار جنگل» (معرفی کتاب)، مجله راهنمای کتاب، سال ۸، زمستان ۱۳۴۴، ش ۱.

[۵۵] افشار، ایرج: «عکسی دیگر از میرزا کوچک خان»، مجله آینده، ۱۲ (۱۳۶۵، ش ۱)، ص ۲۷۶.

[۵۶] افشار، ایرج و رزاقی، بهزاد: خاطرات و اسناد ناصر دفتر روانی، به

۱۳۳۶) ص ۷. [شعر گیلکی با مطلع: «ای برادر! بشو به تهران تو بدین آینه وزیران» (ادبیات جنگلی)].

[۳۰].....: «ادبیات گیلکی»، جنگل، دوره ۱، ش ۱۱ (دهم ذیحجه الحرام ۱۳۳۵)، ص ۷. [شعر گیلکی با مطلع: «ای گیله مردان اویریزید بلبل بنشته دارسر» (ادبیات جنگلی)].

[۳۱].....: «ادبیات گیلکی»، جنگل، دوره ۱، ش ۱۳ (۲۴ ذیحجه الحرام ۱۳۳۵)، ص ۶، ۵. [شعر گیلکی با مطلع: «اهوی زاکان زود اویریزید بشید بجار کتام سر» (ادبیات جنگلی)].

[۳۲].....: «ادبیات گیلکی»، جنگل، دوره ۱، ش ۳۰ (۲۰ رجب ۱۳۳۶)، ص ۸. [شعر گیلکی با مطلع: «ای گیله مردان! بخدا! ااره بانیدی حرف سر» (ادبیات جنگلی)].

[۳۳].....: «ادبیات گیلکی»، جنگل، دوره ۱، ش ۱۸ (شازدهم صفر ۱۳۳۶)، ص ۷. [شعر گیلکی با مطلع: «ای گیله مردان اویریزید نترسید از توپ و تفنگ» (ادبیات جنگلی)].

[۳۴].....: «ادبیات گیلکی»، جنگل، دوره ۱، ش ۱۷ (هشتم صفر ۱۳۳۶)، ص ۸، ۷. [شعر گیلکی با مطلع: «ای براران! ای براران! فردا بانید دکان سر تا بگویم من شمه ره چه با مو یا ایران سر» (ادبیات جنگلی)].

[۳۵].....: «از تجربه های تلخ تاریخ درس بگیریم»، کیهان، ۱۲ آذر ۱۳۶۲، ش ۶. [یادواره ای از میرزا کوچک خان].

[۳۶].....: «اسناد فخرایی، مسئول معارف و فرهنگ، در تشکلات سردار جنگل»، کیهان، ۶ دی ۱۳۶۳، ش ۳، ص ۱۶، ۳. [کیهان فرهنگی، ش ۹، آذر ۱۳۶۳، ش ۱].

[۳۷] اسکرابین، کلارمونت: جنگ جهانی در ایران، ترجمه حسین نجف آبادی فراهانی، تهران، نوین، ۱۳۶۳، ش ۱۴ + ۵۶۳، ص ۱۴. [گیلان، رشت، بندرانزلی، میرزا کوچک خان، نهضت جنگل، تاریخ معاصر].

[۳۸] اسکرابین، کلارمونت: جنگ جهانی در ایران (خاطرات سر کلارمونت اسکرابین)، ترجمه غلامحسین صالحیار، تهران، سلسله، ۱۳۶۳، ش ۴۱۶، ص ۱۴. [گیلان، رشت، بندرانزلی، میرزا کوچک خان، نهضت جنگل، تاریخ معاصر].

[۳۹].....: اسناد تاریخی جنبش کارگری سوسیال دمکراسی و کمونیستی ایران، تهران، نشر سرخ، ۱۳۵۷، ش ۴۰۱، ص ۸۲، ۹۵. [اسنادی در باره نهضت جنگل].

[۴۰].....: «اسناد تاریخی»، سانیان، دوره ۱۳، ش ۳۲۵ (۱۷ شهریور ۱۳۴۳)، ص ۳۰۱. [در باره نهضت جنگل و میرزا کوچک خان].

[۴۱].....: «اسناد و نوشتجات تاریخی»، فروغ، دوره ۱، ش ۶ (خرداد ۱۳۰۷)، ص ۱۷۱، ۱۷۰. [خطابه ای است که از طرف اداره سیاسی انگلیس در گیلان به تاریخ جمادی الثانی ۱۳۳۷ صادر شده و به رهبران هیات اتحاد اسلام، اختصار شده است].

[۴۲].....: «اسناد و نوشتجات تاریخی»، فروغ، دوره ۱، ش ۵ (اردیبهشت

[۶۸] ایوانف، م. س. : انقلاب مشروطه ایران: ترجمه آذر تیریزی، تهران، شبگیر و زرمغان، ۱۳۵۷ ش.، ۱۲۴ ص. گزارشهایی راجع به نهضت جنگل و قیام مردم گیلان و نقش گیلانیها، در برپایی انقلاب مشروطه.

[۶۹] ایوانف، م. س. : تاریخ نوین ایران، بی جا، بی نا، بی تا، ۳۱۴ ص. ایوانف، در این کتاب، با تکیه بر آیدنولوزی خود، بخشی را به تحلیل نهضت انقلابی جنگل اختصاص داده است.

[۷۰] ایوانف، میخائیل سرگه یویچ : تاریخ نوین ایران، ترجمه هوشنگ تیرایی و حسن قائم پناه، بی نا، بی جا، ۱۳۵۷ ش.، ۳۱۵ ص. ص ۴۹، ۳۲۹. [شامل مطالبی درباره نهضت جنگل.]

[۷۱] ایوانف، میخائیل سرگه یویچ : تاریخ نوین ایران، بی جا، بی نا، بی تا، ۳۱۴ ص. [تاریخ معاصر، قاجاریه، جنگ جهانی اول، نهضت جنگل، روابط خارجی، روسیه شوروی، احزاب سیاسی.]

[۷۲] : «باز هم قتل بیگناهان»، فوق العاده جنگل (رمضان ۱۳۳۶) لیانیته کمیته اتحاد اسلام گیلان، درباره جریان بمباران فومن، توسط هواپیماهای انگلیسی، پانزدهم رمضان.

[۷۳] باستانی پاریزی، محمد ابراهیم : تلاش آزادی، تهران، انتشارات نوین، ۱۳۴۱ ش.، ۶۸۱ ص. [گزارش احوال و زندگانی سیاسی مشیرالدوله پیرنیا و بررسی تحولات سیاسی گیلان، در دوره مشیرالدوله و مطالبی درخصوص نهضت جنگل.]

[۷۴] : «با که دوستیم، دشمن چه اشخاصیم»، جنگل، دوره ۲، ش ۲ (۲۸ ذیحجه ۱۳۳۶)، ص ۱. اهداف نهضت و جمعیت اتحاد اسلام، صورت معامله صلح بین قشون انگلیس و کمیته اتحاد اسلام، به امضای کنل ماتپوز و مستر مایر و نماینده اتحاد اسلام گیلان، دکتر ابوالقاسم خان.

[۷۵] : «یابد استقلال و بیطرفی ما محفوظ بماند»، فوق العاده جنگل، (رمضان ۱۳۳۶) لیانیته کمیته اتحاد اسلام راجع به اوضاع سیاسی ایران و گیلان و سیاست انگلیس.

[۷۶] براون، ادوارد گرانویل : انقلاب ایران، ترجمه و حواشی به قلم احمد پژود (مبشر همایون) تهران، معرفت، ۱۳۳۸ ش.، ۸۱۱ ص. [شامل مطالبی درباره انقلاب گیلان مرتبط با انقلاب مشروطیت.]

[۷۷] : «بر مزار پیشوای آزادیخواهان جنگل، چه گذشت؟» روزنامه فکر جوان، دوره ۳، ش ۳۴۷ (۲۳ اسفند ۱۳۲۳) ص ۶.

[۷۸] بروکلیمان، کارل : تاریخ ملل و دول اسلامی، ترجمه دکتر هادی جزایری، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۴۶ ش.، ۸۰۲ ص. [درباره نهضت میرزا کوچک خان (از ص ۶۹۳ به بعد).]

[۷۹] : «بشارتهای شمال»، جنگل، دوره ۱، ش ۹ (شانزدهم ذیقعدة ۱۳۳۵) ص ۱. ۳. [درباره ملاقاتها و برقراری دوستی بین مقامات روسی و جمعیت جنگلی و هیئت اتحاد اسلام.]

[۸۰] : «بمباران مردم گیلان، توسط انگلیسی ها، در ماه مبارک

کوشش ایرج افشار و بهزاد رزاقی، تهران، ادیب، ۱۳۶۳ ش.، ۴۰۵ ص. [این کتاب مجموعه خاطرات ناصر دفتر روانی، از رجال سیاسی ایران در اواخر دوران حکومت قاجارها و اوایل دوره پهلوی است. این کتاب، به سه بخش: «انقلاب مشروطه»، «نهضت جنگل» و «دوره ناعلمی» تقسیم می گردد. کتاب، وقایع سالهای ۱۳۲۶، ۱۳۳۲ قمری را دربردارد.]

[۵۷] افشاری، حسن : میرزا کوچک خان، تهران، بی نا، بی تا، ۱۴۷ ص. [۵۸] الموتی، سید ضیاءالدین : قیام مسلحانه دهقانان الموت، تهران، بی نا، ۱۳۵۹ ش.، ۱۳۶ ص. [موتی، به بررسی قیام مسلحانه دهقانان منطقه الموت - که مقارن با برپایی انقلاب مشروطه و نهضت جنگل بود - پرداخته و ضمن پرداختن به موضوع اصلی، نیم نگاهی نیز، به نهضت جنگل و ارتباط بین بیرون میرزا کوچک و دهقانان انقلابی مسلح الموت داشته و در همین زمینه اطلاعاتی درباره نهضت جنگل و تاریخ گیلان ارائه کرده است.]

[۵۹] املشی، بهاءالدین (میزان) : گوشه‌هایی از تاریخ گیلان، به کوشش محمد هادی میزان، بی جا، چاپخانه مین، ۱۳۵۲ ش. (چاپ اول). [مختصری از وقایع جنگل، از ص ۱۹۹، ۲۳۷.]

[۶۰] : انقلاب اکتبر و ایران، تهران، حزب توده ایران، ۱۳۵۴ ش.، ۳۵۵ ص. ص ۲۴۹، ۲۷۴. [دو مقاله، تحت عنوان «تأثیر انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر در جنبش آزادیبخش گیلان»، از حبیب فروغیان، و «انقلاب اکتبر و نهضت گیلان»، از تقی موسوی.]

[۶۱] : «اوضاع ایران»، ایران، دوره ۲، ش ۱۶۲ (۴ ربیع الثانی ۱۳۳۶) ص ۳. [درباره اوضاع گیلان و نهضت جنگل.]

[۶۲] : «اوضاع گیلان»، ایران، دوره ۴، ش ۱۷۳۸ (۲۱ ذیحجه ۱۳۳۸) ص ۲. [گزارش روزنامه تایمز لندن، درباره اوضاع سیاسی گیلان و اقدامات احسان الله خان، در مورد برقراری تأسیسات دموکراتیک در رشت.]

[۶۳] : «اوضاع گیلان»، ایران، دوره ۲، ش ۱۶۷ (۱۶ ربیع الثانی ۱۳۳۶) ص ۳، ۲. [درباره اوضاع اجتماعی، سیاسی گیلان و نهضت جنگل.]

[۶۴] : «اوضاع گیلان»، ایران، دوره ۴، ش ۶۹۰ (۷ شوال المکرم ۱۳۳۸) ص ۲. [درباره ورود میرزا کوچک خان به رشت.]

[۶۵] ایرانسکی، س. م. : پاولویچ ؛ و. تریا : انقلاب مشروطیت ایران و ریشه‌های اجتماعی و اقتصادی آن، ترجمه م. هوشیار، تهران، بی نا، ۱۳۳۰ ش.، ۲۱۱ ص. [شامل مطالب مختلفی درباره گیلان و نهضت جنگل.]

[۶۶] : «ایرانیان! موقع فداکاری است، حق شکنی و تجاوز جدید انگلیس»، فوق العاده جنگل (رمضان ۱۳۳۶) لیانیته ای که از طرف کمیته اتحاد اسلام گیلان، درباره اوضاع سیاسی ایران و گیلان و سیاست انگلیس، منتشر شده است.

[۶۷] : «ای شهید راه آزادی و استقلال ایران، کوچک جنگلی»، روزنامه فکر جوان، دوره ۲۵، ش ۵۴۷ (۱۱ آذر ۱۳۳۰) ص ۱. [درباره کوچک خان جنگلی.]

- رمضان» اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۶۴ ش.، ص ۶
- [۸۱].....: «بیماردمان کسما»، فوق العاده جنگل، (رمضان ۱۳۳۶)، لیپانیه کمیته اتحاد اسلام گیلان، درباره بیماران کسما، توسط هوپماهای انگلیسی (پانزدهم رمضان ۱۳۳۶).
- [۸۲] بوندافسکی، گریگوری: لوویج: تاریخ توسعه طلبی امریکا در ایران، تهران، حزب توده ایران، ۱۳۵۸ ش.، ۱۱۵ ص. (گزارش حضور سرلشکر زاهدی، در گیلان برای کمک به رضاخان، جهت سرکوبی نهضت جنگل و نقش او، در خواباندن قیام گیلان).
- [۸۳].....: «به احترام یک روح بزرگ»، روزنامه فکر جوان، دوره ۳، ش ۳۸ (۲۹ مرداد ۱۳۳۱) ص ۱. (درباره میرزا کوچک خان).
- [۸۴] بهار، ملک الشعراء: «تاریخ احزاب سیاسی»، تهران، امیرکبیر، ص ۲۹، ۴۹، ۶۴، ۱۵۹، ۱۶۵. (درباره نهضت جنگل و میرزا کوچک خان).
- [۸۵] بهار، ملک الشعراء: دیوان ملک الشعراء: بهار، به کوشش محمد منک زاده، چاپ تهران، ۱۳۳۶ ش. (شعاری درباره نهضت جنگل).
- [۸۶].....: «به رفتار، باید سرمشق همگان بود، نه به گفتار»، جنگل، دوره ۱، ش ۵ (فره شوال ۱۳۳۵) ص ۱. (درباره روزنامه جنگل و مرام و مقصد کلی اتحاد اسلام و بررسی اعمال دوساله جنگلیها).
- [۸۷].....: «به عموم ایالات و ولایات و عشایر ایران»، جنگل، دوره ۱، ش ۲۶ (جمادی الاول ۱۳۳۶) ص ۲. (تلفظی است از طرف هیات اتحاد اسلام به مردم ایران، درباره سیاست جابرائه دولت انگلستان و ایران).
- [۸۸].....: «به قلم یکی از شاگردان مدرسه کسما»، جنگل، دوره ۱، ش ۲ (۲۶ شعبان ۱۳۳۵) ص ۷. (درباره اوضاع کسما و فومن، تحت تصدی جنگلیها و میرزا علی آقای جنگلی، کاتب روزنامه جنگل و اسامی و وزرای کابینه علاء السلطنه).
- [۸۹].....: «به ماهجوم کردند»، جنگل، دوره ۱، ش ۲۰ (هشتم ربیع الاول ۱۳۳۶) ص ۱. (پاسخ به جرایم مرکزی که به حمایت قوام السلطنه، شماره ۱۷ جنگل را تنقید نمودند).
- [۹۰].....: «به یادبود بیست و ششمین سال شهادت شادروان کوچک جنگلی»، گیلانشهر، دوره ۲، ش ۱۰، ۵۴. (آذر ۱۳۲۶) ص ۱. (۴۰).
- [۹۱].....: «به یادبود دکتر حشمت جنگلی»، روزنامه فکر جوان، دوره ۲، ش ۲۹، ۶۷۰. (آردیبهشت ۱۳۳۵) ص ۱.
- [۹۲].....: «به یادبود نهمین سال شهادت دکتر حشمت»، روزنامه فکر جوان، دوره ۳، ش ۳۰، ۷۰۵. (آردیبهشت ۱۳۳۶) ص ۱. (۲۰).
- [۹۳].....: «به یاد دکتر حشمت»، روزنامه فکر جوان، دوره ۲، ش ۲۸، ۶۴۰. (آردیبهشت ۱۳۳۴) ص ۱. (۲۰).
- [۹۴].....: «به یاد شادروان طلوع»، روزنامه فکر جوان، دوره ۳، ش ۳۴۷، ۳۳. (اسفند ۱۳۳۳) ص ۱. (درباره محمود رضا، مشهور به طلوع و مشاور میرزا
- کوچک خان).
- [۹۵].....: «به یاد قهرمان نهضت جنگل»، روزنامه فکر جوان، دوره ۲، ش ۲۵، ۵۲۰. (آذر ۱۳۲۹) ص ۱. (درباره میرزا کوچک خان).
- [۹۶].....: «به یاد کوچک جنگلی»، روزنامه فکر جوان، دوره ۲، ش ۲۸، ۶۲۸. (آذر ۱۳۳۳) ص ۱.
- [۹۷].....: «به یاد کوچک جنگلی»، روزنامه فکر جوان، دوره ۳، ش ۳۰، ۷۲۷. (آذر ۱۳۳۶) ص ۱.
- [۹۸].....: «بیاد قهرمان نهضت جنگل»، روزنامه فکر جوان، دوره ۲، ش ۲۶، ۵۷۲. (آذر ۱۳۳۱) ص ۱. (به مناسبت سی و یکمین سال درگذشت میرزا کوچک خان).
- [۹۹].....: «بیانیه حزب جنگل (اجتماعیون)»، فروغ، دوره ۱، ش ۳۶، ۱۸ دی ۱۳۳۴ ص ۱. (بیانیه حزب جنگل که از طرف شورایی مرکزی حزب، نوشته شده است).
- [۱۰۰].....: «بیانیه حکومت گیلان»، ایران، دوره ۳، ش ۵۴۳، ۲ صفر ۱۳۳۸، ص ۲. (بیانیه ای از طرف کفیل حکومت گیلان و طوائش (احمد آذری)، درباره نهضت جنگل و دعوت به تسلیم آنها).
- [۱۰۱] پیشه بان، قدیر: «درباره سردار جنگل» (کتاب)، روزنامه روئین، چاپ رشت، تاریخ ۲۲ مهر ۱۳۴۴ ش.
- [۱۰۲] پیشه بان، قدیر: «درباره سردار جنگل» (کتاب)، روزنامه سایبان، رشت، ۲۳ شهریور ۱۳۴۴. (نامه ای درباب تجلیل از فخرایی، نویسنده سردار جنگل).
- [۱۰۳] پیشه بان، قدیر: «درباره سردار جنگل» (کتاب)، روزنامه طالب حق، چاپ رشت، شماره ۴۶۲، تاریخ ۲۹ مهر ۱۳۴۴ ش.
- [۱۰۴] پیشه بان، قدیر: گیلان زمین، تهران، بی نا، ۱۳۶۰ ش.، ۱۶۰ ص. (این کتاب، مجموعه ای از مقالات به قلم نویسندگان مختلف است. برخی از مقالات، در باره تاریخ گیلان است، مانند ماجرای قتل عام سربازان تزاری در رشت و نهضت جنگل و میرزا کوچک خان).
- [۱۰۵].....: «پاسخ نامه مدوائی»، روزنامه فکر جوان، دوره ۳، ش ۳۰۴، ۸ بهمن ۱۳۳۲، ص ۱. (نامه مفصل مورخه ۲۰ ذیقعده ۱۳۳۸ کوچک خان، به مدوائی).
- [۱۰۶].....: «پاسخ نامه مدوائی»، روزنامه فکر جوان، دوره ۳، ش ۳۰۳، ۱ بهمن ۱۳۳۲، ص ۱. (نامه مفصل مورخه ۲۰ ذیقعده ۱۳۳۸ کوچک خان، در پاسخ نامه مدوائی مورخه ۱۷ ذیقعده ۱۳۳۸).
- [۱۰۷] پاینده نگردی، محمود: یاد ای دکتر حشمت جنگلی، تهران، شعله اندیشه، ۱۳۶۸ ش.، ۱۸۲ ص. (این کتاب، به منظور بررسی زندگی دکتر ابراهیم حشمت، از یاران میرزا کوچک خان جنگلی نگاشته شد. در واقع، نگرشی به نهضت انقلابی جنگل و پاره ای پرشکوه از تاریخ گیلان به شمار می رود و نکات جذابی از تاریخ گیلان، در خود دارد).
- [۱۰۸] پاینده، محمود: «یادی از دکتر حشمت جنگلی»، چیست، سال ۵، ۱۳۶۶/۷.

ص ۱۱۳

۱۰۹].....: «برچم‌داران نهضت آزادیخواهی عصر رضاخانی»، فروغ آزادی، ۱۳ آذر ۱۳۶۵ ش، ص ۴۰.

۱۱۰].....: «پس از سی سال»، روزنامه فکر جوان، دوره ۲۵، ش ۱۱، ۵۴۷ آذر ۱۳۳۰ ص ۱. درباره میرزا کوچک خان و نهضت جنگل.

۱۱۱] پوررضا، فریدون: «بزرگ مردی از تبار جنگل»، یادنامه ابراهیم فخرایی، تهران، طلایه، ۱۳۶۹ ش، ۲۲۸ ص، مصور، عکس، نمونه. [۱۱۲].....: تاریخ خیانت نئین به جنبش ایران، بی جا، بی نا، بی تا، ۳۰ ص. [کتاب، به منظور تحلیل روابط نهضت جنگل و حکومت پلشویکی شوروی نگاشته شده و نویسنده آن، کوشیده تا سیاست مآخوذه از سوی دولت اتحاد جماهیر شوروی را نسبت به نهضت جنگل، مهمترین عامل عدم توفیق نهضت جنگل معرفی نماید.] (این کتاب، فاقد مختصات کتابشناسی است).

۱۱۲].....: تاریخ مبارزات مردم ایران، حقایق درباره جنبش جنگل و حماسه سیاهکل، تهران، نگاه، ۱۳۵۷ ش، ۷۲+۲۵ ص. درباره نهضت جنگل و یکبار چریکهای فدایی خلق، در جنگلهای گیلان.

۱۱۳].....: تاکتیکهای کمونیسم، وحدت، دموکراسی، بی جا، بی نا، بی تا، ۱۵۷ ص. (کتاب دوبخش دارد، بخش اول - چرا اتحاد با کمونیستها را نمی پذیریم؟ بخش دوم - تاریخچه خیانت به جنبش اسلامی ایران.) نهضت جنگل، میرزا کوچک خان، حزب توده.

۱۱۴].....: تحقیق بر جنبش کمونیستی در ایران و مقالاتی از نئین، تهران، ستاره سرخ، ۱۳۵۷ ش، ص ۲۵، ۲۰. درباره نهضت جنگل.

۱۱۶].....: «تلگراف»، جنگل، دوره ۱، ش ۱، ۱۸ ربیع الاول ۱۳۳۶، ص ۶. ۷. [تنگرانی است که از طرف هیات اتحاد اسلام، برای توجه به امور صفحات گیلانات، به مستوفی الممالک مخابره شده].

۱۱۷] تمیمی طالقانی، محمد: دکتر حشمت که بود؟ جنگل گیلان چه بود؟ تهران، شرکت شعله، ۱۳۳۴ ش، ۱۲۸ ص، مصور. [در این کتاب، نویسنده، قصد تحلیل شخصیت دکتر حشمت لاهیجانی را در گستره بررسی نهضت جنگل دارد و می گوید تا با تکیه بر اسنادی که در اختیار دارد، شخصیت دکتر حشمت را، پرنمتر از شخصیت میرزا در نهضت جنگل معرفی نماید و وی را، عامل مؤثر پیشرفت نهضت قلمداد کند و اقدام او را، نقطه پایان نهضت اعلام دارد].

۱۱۸] تهرانی افشار، حسن: میرزا کوچک خان، تهران، بنگاه مطبوعاتی افشاری، ۱۳۴۸ ش، ۲۵۲ ص. [کتاب، داستانی است از نهضت جنگل که شخصیت میرزا کوچک خان، به عنوان قهرمان اصلی آن، مورد توجه نویسنده قرار گرفته است. این داستان در سال ۱۳۳۴ ش، نوشته شده و از فضای سیاسی زمان خود، متأثر است].

۱۱۹] تهرانی، حسن: جنگل، تهران، افشاری، ۱۳۲۰ ش، ۳۱۶ ص. [این کتاب، زمانی تاریخی درباره نهضت جنگل به شمار می رود و نویسنده، با نثری شیوا، به بیان رویدادهای این نهضت پرداخته و گوشه‌هایی از تاریخ گیلان، را به

خوانندگان کتابش ارائه داشته است.]

۱۲۰] تارانی، «خاطراتی از اوضاع بندر پهلوی، در زمان ورود دموکراتها به گیلان»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۳ (۲۹ تیر ۱۳۳۸)، ص ۴۰.

۱۲۱] تارانی، «خاطراتی از اوضاع بندر پهلوی، در زمان ورود دموکراتها به گیلان»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۴ (۵ مرداد ۱۳۳۸)، ص ۲۰.

۱۲۲] تفتی اعزاز، حسین: «نکاتی چند، درباره انقلاب رشت»، اطلاعات ماهانه، دوره ۳، ش ۱۳۲۹، ص ۳۵.

۱۲۳] جاوید، سلام الله: نهضت مشروطیت ایران و نقش آزادیخواهان جهان، تهران، دنیا، ۱۳۴۷ ش، ۸۵ ص. [نقش گیلان در آغاز مشروطه (ص ۲۴، ۲۸) نقش فیودور روسی و یانوف بلغاری، در نهضت گیلان (ص ۶۲، ۶۹) نهضت مشروطه در گیلان (ص ۷۵، ۷۸) نقش ارامنه و گرجیها در نهضت گیلان (ص ۸۱، ۸۵)].

۱۲۴] جزئی، بیژن: وقایع سی ساله اخیر در ایران، آبادان، ثریا، ۱۳۵۷ ش، ۲۰۲ ص. [فصل اول، درباره نهضت جنگل و رویدادهای تاریخ گیلان، در دوران جنگ جهانی اول].

۱۲۵] جمعیت عدالت: جنبش جنگل، اولین اقدام پارتیزانی معاصر ایران، رشت، جمعیت عدالت، بخش گیلان، ۱۳۵۸ ش، ۱۲ ص. [به صورت پنی کپی].

۱۲۶] جم‌نژاد، حسن: «هدف نهضت جنگل»، مشروطیت، دوره ۱، ش ۱۵ (۲۹ آذر ۱۳۳۴ ش)، ص ۴۰.

۱۲۷].....: «جنبش جنگل، قربانی مصالحه‌های سیاسی ابرقدرتها»، زن روز، ش ۱۲۷، ۸۹۶ آذر ۱۳۶۱ ش، ص ۴۶، ۴۷. [درباره برخورد دولتی روس و انگلیس، با نهضت جنگل].

۱۲۸].....: «جنبش گیلان»، روزنامه اطلاعات، ۳ مهر ۱۳۵۵ ش، ضمیمه: ص ۲۸۹، ۲۹۶ (۲۸ هزار روز تاریخ ایران و جهان).

۱۲۹].....: «جنگل باقی است»، جنگل، دوره ۲، ش ۴ (ربیع الثانی ۱۳۳۷)، ص ۱. [درباره روزنامه جنگل و نهضت جنگل و جمعیت اتحاد اسلام].

۱۳۰].....: «جنگل»، جنگل، دوره ۲، ش ۵ (شنبه غره شوان ۱۳۳۵)، ص ۴. [پاسخ به مقاله «کارهای ایران» و مطالبی درباره نهضت جنگل گیلان].

۱۳۱].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۱۳، ۱۵ آبان ۱۳۲۰، ص ۲.

۱۳۲].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۱۴، ۱۶ آبان ۱۳۲۰، ص ۱.

۱۳۳].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۱۸، ۲۳ آبان ۱۳۲۰، ص ۱.

۱۳۴].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۲۸، ۱۳ آذر ۱۳۲۰، ص ۲.

۱۳۵].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۳۰، ۱۵ آذر ۱۳۲۰، ص ۲.

۱۳۶].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۳۲، ۲۲ آذر ۱۳۲۰، ص ۲.

۱۳۷].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۳۳، ۲۵ آذر ۱۳۲۰، ص ۲.

۱۳۸].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۵۸، اسفند ۱۳۲۰، ص ۳.

۱۳۹].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۵۹، ۴ اسفند ۱۳۲۰، ص ۳.

۱۴۰].....: «جنگل»، سپیدرود، دوره ۱، ش ۱۶۰، ۷ اسفند ۱۳۲۰، ص ۲.

- مطالعی است درباره انقلاب گیلان] (۱۶۸) حبیبی، پرویز: نهضت جنگل و قیام میرزا کوچک خان جنگلی لیبیان نامه لیسانس، تهران، دانشگاه تهران، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، ۱۳۲۹ ش.، ص ۱۲۶
- ۱۶۹].....: «حکم دولت، راجع به جنگل»، ایران، دوره ۲، ش ۴۱۳ (۵ رجب المرجب ۱۳۳۷)، ص ۱. [حکمی از طرف وثوق الدوله، خطاب به کلنل استاروسلسکی رئیس کل قزاقخانه همایونی و فرمانده کل اردوی اعزامیه به گیلان، درباره جنگلیها و خاتمه کارشان].
- [۱۷۰].....: «حل معمای طوالتش و فدائیان اتحاد اسلام»، جنگل، دوره ۵، ش ۵، شنبه غره شوال ۱۳۳۵، ص ۸. تصفیه امور طوالتش، توسط دکتر حشمت و نیز، حل اختلافات محلی با وساطت رشیدالمعامل.
- [۱۷۱] خلعت بری، ارسلان: «فرار میرزا کوچک خان، به کمک ساعدالدوله» و جلد، سال ۱۳ (۱۳۵۴)، ص ۴۶۱، ۴۵۹.
- [۱۷۲].....: «خاتمه قطعی کار جنگل»، ایران، دوره ۴، ش ۵۷۷ (۲۵ ربیع الاول ۱۳۳۸)، ص ۲.۱
- [۱۷۳].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۱۱، آبان ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۷۴].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۱۸، آبان ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۷۵].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۲۵، آبان ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۷۶].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۲۹، آذر ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۷۷].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۳۶، آذر ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۷۸].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۰، آذر ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۷۹].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۶، آذر ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۸۰].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۹، ش ۱۷۷، اسفند ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۸۱].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۹، ش ۱۷۳، بهمن ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۸۲].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۹، ش ۱۷۴، بهمن ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۸۳].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۹، ش ۱۷۵، بهمن ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۸۴].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۷۰، دی ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۸۵].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۷۱، دی ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۸۶].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۹، ش ۱۷۲، دی ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۸۷].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۹، شهریور ۱۳۳۸، ص ۳.۲ [استان تاریخی درباره ترکمنها، مرتبط با انقلاب جنگل].
- [۱۸۸].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۹، ش ۱۷۸، فروردین ۱۳۳۹، ص ۳.۲
- [۱۸۹].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۶۰، مهر ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۹۰].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۶۱، مهر ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۹۱].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۶۲، مهر ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۹۲].....: «خان خویه»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۶۳، مهر ۱۳۳۸، ص ۳.۲
- [۱۹۳] خان ملک ساسانی، احمد: یادبودهای سفارت استانبول، تهران، بابک، ۱۳۵۴ ش.، ص ۳۲۴. امیرزا کوچک خان، نهضت جنگل].
- [۱۹۴].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۷، ش ۱۶۲، اسفند ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۵].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۷، ش ۱۶۳، اسفند ۱۳۲۰، ص ۳
- [۱۹۶].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۷، ش ۱۶۴، اسفند ۱۳۲۰، ص ۳
- [۱۹۷].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۷، ش ۱۶۵، اسفند ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۸].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۱، بهمن ۱۳۲۰، ص ۱
- [۱۹۹].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۲، بهمن ۱۳۲۰، ص ۳
- [۱۵۰].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۳، بهمن ۱۳۲۰، ص ۳
- [۱۵۱].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۷، ش ۱۵۴، بهمن ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۵۲].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۷، ش ۱۵۵، بهمن ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۵۳].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۷، ش ۱۵۶، بهمن ۱۳۲۰، ص ۳
- [۱۵۴].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۷، ش ۱۵۷، بهمن ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۵۵].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۳۵، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۵۶].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۳۶، دی ۱۳۲۰، ص ۴
- [۱۵۷].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۳۷، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۵۸].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۳۸، دی ۱۳۲۰، ص ۴
- [۱۵۹].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۳۹، دی ۱۳۲۰، ص ۴
- [۱۶۰].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۰، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۶۱].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۱، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۶۲].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۲، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۶۳].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۳، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۶۴].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۴، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۶۵].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۵، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۶۶].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۶، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۶۷].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۷، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۶۸].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۸، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۶۹].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۴۹، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۰].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۰، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۱].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۱، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۲].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۲، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۳].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۳، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۴].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۴، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۵].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۵، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۶].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۶، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۷].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۷، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۸].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۸، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۷۹].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۵۹، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۰].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۰، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۱].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۱، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۲].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۲، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۳].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۳، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۴].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۴، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۵].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۵، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۶].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۶، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۷].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۷، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۸].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۸، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۸۹].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۶۹، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۰].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۰، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۱].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۱، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۲].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۲، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۳].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۳، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۴].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۴، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۵].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۵، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۶].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۶، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۷].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۷، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۸].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۸، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۱۹۹].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۷۹، دی ۱۳۲۰، ص ۲
- [۲۰۰].....: «جنگل» سپیدرود، دوره ۱۶، ش ۱۸۰، دی ۱۳۲۰، ص ۲

[۱۹۶].....: «خروش جنگل» جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۲ ش.، ص ۹. از زندگینامه و مراحل مبارزاتی میرزا کوچک خان جنگلی و به وجود آمدن نهضت جنگل.]

[۱۹۵].....: «خلاصه وقایع گیلان» ایران، دوره ۴، ش ۵۹۰، ربیع الثانی ۱۳۳۸، ص ۲. «خلاصه وقایع حوزه حکومت گیلان و طوالتش»]

[۱۹۶].....: «خنجر خیانت پر پشت جنگلی ها» زن روز، ش ۸۹۵، ۲۰ آذر ۱۳۶۱، ص ۱۴، ۲۶، ۴۷، ۵۵. «مختصری راجع به زندگی و فعالیت‌های سیاسی میرزا کوچک خان و تشکیل نهضت جنگل و رابطه این نهضت با شوروی»]

[۱۹۷].....: «خوشناریا میدیوانی» روئین، دوره ۲، ش ۵۴ (۵ تیر ۱۳۳۵)، ص ۴۱.

[۱۹۸].....: «خوشناریا میدیوانی» روئین، دوره ۲، ش ۵۵ (۱۲ تیر ۱۳۳۵)، ص ۴۱.

[۱۹۹].....: «خوشناریا میدیوانی» روئین، دوره ۲، ش ۵۶ (۱۹ تیر ۱۳۳۵)، ص ۱.

[۲۰۰].....: «خوشناریا میدیوانی» روئین، دوره ۲، ش ۵۷ (۲۶ تیر ۱۳۳۵)، ص ۴۱.

[۲۰۱].....: «خوشناریا میدیوانی» روئین، دوره ۲، ش ۵۲ (۲۲ خرداد ۱۳۳۵)، ص ۱.

[۲۰۲].....: «خوشناریا میدیوانی» روئین، دوره ۲، ش ۵۳ (۲۹ خرداد ۱۳۳۵)، ص ۱.

[۲۰۳].....: «خوشناریا میدیوانی» روئین، دوره ۲، ش ۵۸ (۲ مرداد ۱۳۳۵)، ص ۱. «در باره شوروی و نهضت جنگل»]

[۲۰۴].....: «خیانت»، و باز هم خیانت، بی جا، بی نا، بی تا، ص ۴۸. (این کتاب، فاقد اطلاعات کتابشناختی است و بطور کلی تحلیلی است در احزاب چپ به ویژه حزب توده ایران) «نهضت جنگل، میرزا کوچک خان، حزب توده، نفت شمال»]

[۲۰۵] «آخیری» سید محمد: «اسلام در چهارده قرن» تهران، نوید، ۱۳۶۳، ص ۴۱۷. «در باره نهضت جنگل و میرزا کوچک خان (از ص ۳۲۸ به بعد)»]

[۲۰۶].....: «خیزش خیابانی» جمهوری اسلامی، ۱۹ فروردین ۱۳۶۱ ش.، ص ۳، ۴، ۱۴. «در رابطه با موقعیت سیاسی ایران قبل از قیام شیخ محمد خیابانی و اثرات این قیام در سیر نهضت اسلامی، جنبش آذربایجان به رهبری خیابانی و جنبش گیلان به رهبری میرزا کوچک خان و خراسان به رهبری محمد تقی خان پسیان»]

[۲۰۷] «داداش زاده، غ، ب: ضررهای نفاق در جنبشهای ملی ایران از نهضت جنگل تا ۲۸ مرداد» تهران، بی نا، ۱۳۵۷ ش.، ص ۱۶۸. (این کتاب، به منظور بررسی ضررهای ناشی از وجود نفاق در سازمانها، به هنگام ایجاد حرکت‌های رها ساز ملی، نوشته شده. نویسنده، در نخستین بخش کتاب، ضمن دست زدن به تحلیلی درباره نهضت جنگل، به صدمات و مضرات ناشی از دودستگی موجود در نهضت - که نهایتاً سبب عدم توفیق و شکست دست‌اندرکاران آن شد - اشاره نموده و گوشه‌هایی از تاریخ گیلان را، در آن برهه ویژه از زمان، بیان می‌دارد (ص ۶۷.۵)).

[۲۰۸] داودی، احمد: «یک مرد مغرض، تاریخ پرافتخار جنگل را، لوت می‌کند»، گیلان ماه، دوره ۲، ش ۸۷، شهریور ۱۳۳۰، ص ۲۰۱.

[۲۰۹] داودی، احمد: «یک مرد مغرض، تاریخ پرافتخار جنگل را، لوت می‌کند»، گیلان ماه، دوره ۲، ش ۸۶، شهریور ۱۳۳۰، ص ۴۰۱. «پاسخ به اظهارات سید مهدی فرخ، در مجله اطلاعات هفتگی»]

[۲۱۰].....: «در اطراف یادداشت‌های جناب آقای فرخ، راجع به گیلان»، گیلان ماه، دوره ۲، ش ۸۸، شهریور ۱۳۳۰، ص ۲۰۱. «در باره نهضت جنگل»]

[۲۱۱].....: «در اطراف یادداشت‌های جناب آقای فرخ، راجع به گیلان»، گیلان ماه، دوره ۴، ش ۸۹، شهریور ۱۳۳۰، ص ۲۰۱. «در باره نهضت جنگل»]

[۲۱۲].....: «در باره میرزا کوچک خان، باید فیلم‌های دیگری ساخت»، کیهان، ۲۳ مرداد ۱۳۶۳ ش.، ص ۷. «ایرانی و نقد فیلم میرزا کوچک خان»]

[۲۱۳].....: «در باره میرزا کوچک خان»، فروغ، دوره ۱، ش ۱۳۰۶، ص ۱۶۸.

[۲۱۴].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

[۲۱۵].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

[۲۱۶].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۸.

[۲۱۷].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

[۲۱۸].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۴.

[۲۱۹].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

[۲۲۰].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

[۲۲۱].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

[۲۲۲].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

[۲۲۳].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

[۲۲۴].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

[۲۲۵].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

۱۲. ایرامون همراهی روس و انگلیس، دراز میان برداشتن میرزا کوچک خان جنگلی و نابودی نهضت جنگل»]

[۲۲۶].....: «درس تلخ جنگل»، جمهوری اسلامی، آذر ۱۳۶۱ ش.، ص ۱۰.

۱۰. «سلسله مقالات فوق، پیرامون زندگی و مبارزات میرزا کوچک خان و تاریخچه نهضت جنگل، نگاشته شده است»]

[۲۲۷] «دریاگشت، محمدرسول: «یادی از میرزا کوچک خان»، کلک، ش ۱ (۱۳۶۹ ش) ص ۱۷۱، ص ۳۶۰، ۳۵۸.

[۲۲۸] د. م: احسان الله خان و خالو قربان، آنها که به نهضت خیانت کردند، قم، انتشارات حق، ۱۳۵۸ ش.، ص ۳۱. «نهضت جنگل، میرزا کوچک خان، احسان الله خان، خالو قربان»]

[۲۲۹] «دسترویل: سرکوبگر جنگل (خاطرات ژنرال دسترویل)» ترجمه حسین انصاری، تهران، فرزاد، بی تا، ۴۹۴ ص. «این کتاب، مجموعه‌ای از خاطرات ژنرال دسترویل انگلیسی است که در آخرین سال جنگ جهانی اول، از سوی دولت انگلیس، مأمور گسترش بساط استعمار در قفقاز و مبارزه علیه کمونیسم در آن منطقه بود. وی، برای اجرای مأموریت خود، نخست وارد

ایران شد و تصمیم گرفت از طریق گیلان، به ضد انقلابیون مقیم قفقاز، کمک رساند، در نتیجه در گیلان و در درون نهضت جنگل، دست به فعالیتهایی زد. آن قسمت از خاطرات او - که در بازه نهضت جنگل و میرزا کوچک خان است - بیانگر گوشه‌هایی ویژه از تاریخ گیلان می‌باشد. با توجه به نقش دسترویل در حوادث آن زمان، نقطه نظرها و خاطرات او درباره اوضاع، همزمان با برپایی نهضت جنگل، قابل تأمل و خواندنی است.^۱

[۱۲۳۰] دسترویل، گ. اگر: خاطرات ژنرال دسترویل، سرکوبگر جنگل، ترجمه حسین انصاری، با مقدمه تحلیلی و فهارس علی دهباشی، تهران، کتاب فرزاد، ۱۳۶۲ ش، ۲۵ + ۲۸۱ ص. [نهضت جنگل، اوضاع سیاسی، اوضاع اجتماعی، روابط خارجی، انگلستان، تاریخ معاصر].

[۱۳۳۱] دولت آبادی، یحیی: تاریخ عصر حاضر یا حیات یحیی، تهران، ابن سینا، ۱۳۳۱ ش، ۴ جلد، جلد ۴، ص ۱۳۳، ۱۳۹. درباره نهضت جنگل.

[۱۳۳۲] دولت آبادی، یحیی: حیات یحیی، تهران، عطار فردوسی، چاپ چهارم، ۱۳۶۲ ش، ۴ جلد، جلد ۱۳، ص ۱۶۱۳. راجع به اوضاع گیلان در سال ۱۳۲۶ ق (ص ۱۳، ۱۵). قیام مردم رشت، در دوران حرکت مردم علیه استبداد صغیر (ص ۶۸) درباره حرکت آزادخواهان، از رشت به سوی تهران (ص ۱۰۲).

درباره اوضاع گیلان، در رمضان سال ۱۳۲۶ ق. (ص ۱۱۸، ۱۱۶) درباره وضع گیلان، در شهر شعبان سال ۱۳۲۲ ق. (ص ۲۶۱، ۲۶۰) جلد ۴، درباره نهضت جنگل و میرزا کوچک خان (ص ۹۳، ۹۴، ۱۱۳، ۱۵۱، ۱۶۵، ۱۸۲، ۸۳۳، ۲۴۰، ۲۷۷، ۲۷۶).

[۱۳۳۳] دهخدا، علی اکبر: لغت نامه دهخدا، زیر نظر محمد معین و سید جعفر شهیدی، تهران، دانشگاه تهران، چاپ جدید (چاپ دوم)، ۱۳۷۷ ش، جلد ۱۲ (قورچ، گیانا)، ص ۱۸۶۸۱، ۱۸۶۸۲.

[۱۳۳۴] دیوسالار، علی: بخشی از تاریخ مشروطیت، تهران، بی نا، ۱۳۳۶ ش، ۱۳۸ ص. نویسنده کتاب، از مبارزان نهضت جنگل است. وی، در این کتاب، به بررسی اوضاع گیلان در دوره مشروطیت و برپایی نهضت جنگل پرداخته است. با توجه به حضور آگاهانه نویسنده - در حوادثی که مورد بحث قرار می‌گیرد - کتابش، از ارزش والایی برخوردار است.^۱

[۱۳۳۵] دیوسالار، یحیی: «اتحاد اسلام و پیدایش جنگل»، ارمنغان، دوره ۳۴، ش ۸ (آبان ۱۳۴۴)، ص ۳۷۰، ۳۷۴.

[۱۳۳۶] دیوسالار، یحیی: «اتحاد اسلام و پیدایش جنگل»، ارمنغان، دوره ۳۴، ش ۹ (آذر ۱۳۴۴)، ص ۴۱۸، ۴۱۶.

[۱۳۳۷] دیوسالار، یحیی: «اتحاد اسلام و پیدایش جنگل»، ارمنغان، دوره ۳۴، ش ۱۰ (دی ۱۳۴۴)، ص ۴۷۲، ۴۷۰.

[۱۳۳۸] دیوسالار، یحیی: «اتحاد اسلام و پیدایش جنگل»، ارمنغان، دوره ۳۴، ش ۶ (شهریور ۱۳۴۴)، ص ۲۷۴، ۲۷۱.

[۱۳۳۹] دیوسالار، یحیی: «اتحاد اسلام و پیدایش جنگل»، ارمنغان، دوره ۳۴، ش ۴ و ۵ (تیر و مرداد ۱۳۴۴)، ص ۲۲۴، ۲۳۸.

[۱۲۲۰] ذوقی، ایرج: تاریخ روابط سیاسی ایران و قدرتهای بزرگ، تهران، پازنگ، ۱۳۶۸ ش، ۵۸۱ ص. [کتاب، دربردارنده تاریخ سیاست خارجی ایران، بین سالهای ۱۹۰۰ و ۱۹۲۵ میلادی است، یعنی از پرحادثه‌ترین سالهای قرن بیستم میلادی، و نویسنده، دو رویداد تاریخ گیلان یعنی خیزش مردم گیلان برای دفع استبداد و کسب آزادی و برپایی نهضت جنگل راه، مورد بررسی و پژوهش قرار داده است].

[۱۲۴۱] رئیس نیا، رحیم: «میرزا کوچک خان»، مهد آزادی آیدنه (دوره هفتگی)، دوره ۱۶، ش ۴ (۲۲ مهر ۱۳۴۴)، ص ۷، ۶.

[۱۲۴۲] رئیس نیا، رحیم و عبدالحسین نامور: دو مبارز جنبش مشروطه، تبریز، ابن سینا، ۱۳۴۸ ش، ۳۲۳ ص. [در این کتاب، نویسنده، با توجه به همزمانی قیام مردم گیلان برای دفع استبداد و نهضت جنگل با مبارزات ستارخان و شیخ محمد خیابانی، اطلاعاتی راجع به نهضت و میرزا کوچک خان گزارش شده است].

[۱۲۴۳] راثین، اسماعیل (۱۲۸۹ - ۱۳۵۸ ش): قیام جنگل (یادداشت‌های میرزا اسماعیل جنگلی، خواهرزاده میرزا کوچک خان)، با مقدمه و کوشش اسماعیل راثین، تهران، جاویدان، ۱۳۵۵ ش، ۲۶۴ ص.

[۱۲۴۴]: «راجع به تعقیب جنگلی‌ها»، ایران، دوره ۱، ش ۴۹ (جمادی الاول ۱۳۳۵)، ص ۱.

[۱۲۴۵] رحیم زاده صفوی: اسرار سقوط احمدشاه، به کوشش بهمن دهگان، تهران، فردوسی، ۱۳۶۲ ش، ۳۰۸ ص. [کتاب، به منظور تفسیر وقایع ایران در محدوده زمانی سقوط احمدشاه قاجار، نوشته شده و با توجه به حساس بودن اوضاع گیلان در این دوره، گزارشهایی درباره نهضت جنگل و شخصیت میرزا کوچک خان و قیام وی، آورده است].

[۱۲۴۶] رحیم زاده صفوی، علی اصغر: خاطرات رحیم زاده صفوی، اسرار سقوط احمدشاه، به کوشش بهمن دهگان، تهران، فردوسی، ۱۳۶۲ ش، ۳۰۸ + ۷ ص. [تاریخ گیلان، احمدشاه قاجار، نهضت جنگل].

[۱۲۴۷]: «رضاخان قلدر، به دستور انگلیسی‌ها، قیام آزادخواهان گیلان را به خاک و خون کشید»، کتاب دهقان، بی نا، بی نا، بی جا، ص ۲۹، ۳۰. [جمهوری گیلان، نهضت جنگل، میرزا کوچک خان].

[۱۲۴۸] رضازاده ملک، رحیم: حیدرخان عمواغلی، تهران، دنیا، ۱۳۵۲ ش، ۳۰۹ ص. [مصور. با توجه به حضور حیدرخان عمواغلی در نهضت جنگل، نویسنده، ضمن شرح وقایع زندگی وی، اشاراتی نیز به نهضت داشته و گوشه‌هایی از تاریخ این نهضت راه، مورد بررسی و تحلیل قرار می‌دهد].

[۱۲۴۹] رضازاده ملک، رحیم: حیدرخان عمواغلی (چکیده انقلاب حیدرخان عمواغلی)، تهران، دنیا، ۱۳۵۲ ش، ۳۰۱ ص. [نهضت جنگل، میرزا کوچک خان، احزاب سیاسی].

[۱۲۵۰] رواسانی، شاپور: نهضت میرزا کوچک خان جنگلی و اولین جمهوری شورایی در ایران، تهران، چاپخش، ۱۳۶۳ ش، چاپ اول، ۳۴۳ ص. [این

[۲۶۳].....: «زندگی پرافتخار دکتر حشمت»، روزنامه فکر جوان، دوره ۲۷، ش ۶۰۸ (۴ اردیبهشت ۱۳۳۲)، ص ۲۰۱.

[۲۶۴].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۷، ش ۱۳۱، آذر ۱۳۳۷، ص ۳.

[۲۶۵].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۷، ش ۱۳۲، آذر ۱۳۳۷، ص ۳.

[۲۶۶].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۷، ش ۱۳۰، آذر ۱۳۳۷، ص ۴.۱
از مورد نهضت جنگل.

[۲۶۷].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۶، ۷ اردیبهشت ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۶۸].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۷، ۲۸ اردیبهشت ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۶۹].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۱، ۱۹ اسفند ۱۳۳۷، ص ۲.

[۲۷۰].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۷، ۷ بهمن ۱۳۳۷، ص ۳.

[۲۷۱].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۸، ۱۴ بهمن ۱۳۳۷، ص ۳.

[۲۷۲].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۹، ۲۱ بهمن ۱۳۳۷، ص ۳.

[۲۷۳].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۱، ۲۹ تیر ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۷۴].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۲، ۲۳ تیر ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۷۵].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۳، ۲۹ تیر ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۷۶].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۸، ۴ خرداد ۱۳۳۸، ص ۲.

[۲۷۷].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۹، ۱۸ خرداد ۱۳۳۸، ص ۲.

[۲۷۸].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۰، ۲۵ خرداد ۱۳۳۸، ص ۲.

[۲۷۹].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۷، ش ۱۳۳، ۲ دی ۱۳۳۷، ص ۳.

[۲۸۰].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۷، ش ۱۳۴، ۹ دی ۱۳۳۷، ص ۳.

[۲۸۱].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۵، ۱۳ دی ۱۳۳۷، ص ۳.

[۲۸۲].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۶، ۲۰ دی ۱۳۳۷، ص ۳.

[۲۸۳].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۷، ۲ شهریور ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۸۴].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۸، ۱۶ شهریور ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۸۵].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۳، ۱۷ فروردین ۱۳۳۸، ص ۲.

[۲۸۶].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۴، ۲۳ فروردین ۱۳۳۸، ص ۲.

[۲۸۷].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۴۵، ۳۱ فروردین ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۸۸].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۴، ۵ مرداد ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۸۹].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۵، ۱۹ مرداد ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۹۰].....: «ژنرال فیداروف»، سایبان، دوره ۸، ش ۱۵۶، ۲۶ مرداد ۱۳۳۸، ص ۳.۲.

[۲۹۱].....: «ژولیده»، نامه چنگلگر، دوره ۲، ش ۱۲، ۳۳ تیر ۱۳۳۱، ص ۴.
ادرباره محمود خان ژولیده، یکی از افسران ملی نهضت جنگل.

کتاب، به منظور بررسی چگونگی تاثیر افکار سوسیالیستی و کمونیستی در ایران و تاسیس احزاب طرفدار این افکار در سرزمین ایران، نگاشته شده است. با توجه به اینکه این افکار، در گیلان پیش از نقاط دیگر ایران رواج یافت و در حرکت‌های سیاسی این منطقه اثر نهاد، نویسنده عمدتاً نیمی از کتاب خود را، به بررسی اوضاع گیلان تحت تاثیر افکار فوق، اختصاص داده و کوشیده است تا رابطه گسترش این افکار و پیدایی نهضت جنگل را، مورد تحلیل قرار دهد و فعالیت پیروان این افکار را، در درون نهضت بررسی کرده و نتایج حاصل از آن را، روشن نماید.

[۲۵۱] پروتستانی، شاپور: نهضت میرزا کوچک خان و اولین جمهوری شورایی در ایران، تهران، نشر شمع، ۱۳۶۸ ش.، ۲۴۳ ص، چاپ دوم.

[۲۵۲].....: «روزنامه ایران»، تهران، شماره ۸، شوال ۱۳۳۸ ش.، (۴ اسرطان ۱۲۹۹).

[۲۵۳].....: «روزنامه جنگل (سال اول، ۱۳۳۵ هجری قمری)، تهران، انتشارات مولی، ۱۳۵۷ ش.، (چاپ دوم).

[۲۵۴] زوش، ج. م: نقش فراماسون‌ها، در رویدادهای تاریخی و اجتماعی ایران [جلد دوم: مقابله حکومتگران فراماسونری، با نهضت جنگل و قیام کلنل محمدتقی خان پسیان و فراماسونها و کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان میرج]، تهران، نشر آینده، ۱۳۶۱ ش.، ۳۳۳ ص. [کتاب به منظور بررسی نقش فراماسونها در تصمیم گیریهای دولتی، برای مقابله با نهضت جنگل و قیام کلنل محمدتقی خان پسیان و نقش آنها در کودتای رضاخان نگاشته شده و حاوی اطلاعات جانب و قابل توجهی درباره نهضت جنگل و قیام مردم گیلان برای کسب است. صفحات ۹۶، ۳۱، به بررسی نهضت جنگل اختصاص دارد].

[۲۵۵].....: «زفیض خون جوانان جنگلی روزی»، «روزنامه فکر جوان، دوره ۲۴، ش ۴۹۵ (آذر ۱۳۳۸)، ص ۴.۱. (ادرباره میرزا کوچک خان).

[۲۵۶].....: «زندگانی پرافتخار میرزا کوچک خان جنگلی»، گیلان ما، دوره ۲، ش ۵۰ (۹ آذر ۱۳۲۹)، ص ۴.۱.

[۲۵۷].....: «زندگانی پرافتخار میرزا کوچک خان جنگلی»، گیلان ما، دوره ۲، ش ۵۱ (۱۶ آذر ۱۳۲۹)، ص ۴.۱.

[۲۵۸].....: «زندگانی پرافتخار میرزا کوچک خان جنگلی»، گیلان ما، دوره ۲، ش ۵۲ (۲۳ آذر ۱۳۲۹)، ص ۲.۱.

[۲۵۹].....: «زندگانی پرافتخار میرزا کوچک خان جنگلی»، گیلان ما، دوره ۲، ش ۵۳ (۳۰ آذر ۱۳۲۹)، ص ۴.۱.

[۲۶۰].....: «زندگانی پرافتخار میرزا کوچک خان جنگلی»، گیلان ما، دوره ۲، ش ۵۴ (۷ دی ۱۳۲۹)، ص ۴.۱.

[۲۶۱].....: «زندگانی پرافتخار میرزا کوچک خان جنگلی»، گیلان ما، دوره ۲، ش ۵۶ (۲۱ دی ۱۳۲۹)، ص ۲.۱.

[۲۶۲].....: «زندگانی پرافتخار میرزا کوچک خان جنگلی»، گیلان ما، دوره ۲، ش ۵۷ (۲۸ دی ۱۳۲۹)، ص ۴.۱.

